

ficiam reperire licet; vulgò tugeria & casa habitantur, magnates hortis & balneis student, & ut pro multitudine familiae, laxas habeant aedes: cœterum ibi nec porticus luculenta, nec atrium visendum, nec aliud quicquam magnificum, aut admirandum adparet. Busbequius, *epist. 1. fol. mibi 9. b.* sed consistit magnitudo imperij Turcici, in vastatione & ruinâ nationum.

IV. Latus se hîc aperit campus, in quo de operum ac ædificiorum, tum publicorum, tum etiam privatorum magnificentiâ ac elegantia procurandâ, discurrere liceret: cuius rei quoque rationem Iurisprudentia nostra habet. *tot. tit. Cod. de ædific. privat. & similis.* Res & opera ex promenda in primis est, in publicis operibus, vetustate, & temporum iniuriâ lapsis instaurandis. Nec carent invidiæ suspitione, qui antiqua ædificia decessorum, per quæ nomen suum æternitati consecrare voluerunt, & facta tecta non tuentur. Ioh. à Chokier, *aphorism. polit. lib. 5. cap. 16. fol. 173.* Ita Vespasianus, restitutionem Capitolij aggressus, ruderibus purgandis, manus primus admovit, ac suo collo quædam extulit: plurimas per totum orbem civitates, terræ motu, aut incendio afflictas, in melius restituit. Sueton. *cap. 8. & 17.* Et commendatur modestia Septimij Severi, qui Romæ omnes aedes publicas, quæ vitio temporum labebantur, restauravit; nusquam propè suo nomine adscripto, servatis tamen vbique titulis conditorum. Spartianus. Quod & de Alexandro Severo Lampridius testatur. Magnanimum Principem decet, sistere ruinas, solitudinem pellerè, ingentia opera, eodem quo extracta sunt animo, ab interitu vindicare; muta quidem illa, & animâ carentia, sentire tamen & lætari videntur, quod niteant, quod frequententur. Et debent publica ædificia, in primis magnificè ornari. Ita Traianus, licet parcus in ædificando privatim; publicè tamen magnificus fuit: hinc porticus, inde delubra: Plinius in *Panegy.* tot. quoque & tanta locis opportunis extruxit, ut orbem terrarum, teste Eutropio, ædificasse videatur. Culpandi tamen sunt, qui tanto ædificandi desiderio tenentur, ut nunquam non ædificiis adjiciant ædificia; omnemque operam & curam, in architecturâ magis, quam in πολιεύματι ponant. Vani prorsus; & nescij, immoderatum studium hocce, vulgo peringratum esse: cui demum is probatur, qui suæ pecuniæ parcus, publicæ avarus, effrenatam illam ædificandi cupiditatem (quæ ædificando non tollitur) coercet. Chokier *di& loc. fol. 272.* Abs onumque est, famam immortalem sumptuosis substructionibus acquirere velle, Loys Guyon, *tom. 1. des. diverses leçons, lib. 4. cap. 23.* Si non pietati, vel publicæ utilitati conducant. Guyon, *ibid. cap. 24.* Sicque publicas quod attinet structuras, illud omninò monendum est; opera Reipublicæ non inutilia esse oportere; ne scilicet plus onerent,